

Informatiebulletin 'Stad en Ambt Doesborgh' nr. 105, juni 2014

Alle correspondentie: Postbus 1, 6980 AA Doesburg - of E-mail: info@deroodetooren.nl
IBAN nr.: NL27 RABO 0315 0385 94 - ANBI nr.: RSIN 816063448 - KvK nr.: 40122155

Stad en Ambt Doesborgh: historische vereniging voor Doesburg, Angerlo, Bingerden, Giesbeek, Lathum, Bahr, Bevermeer, Voor-Drempt, Achter-Drempt, Hoog-Keppel, Laag-Keppel, Hummelo en Eldrik

O.A. UITNODIGING VOOR LEZING EN EXCURSIE!

ADEL EN RIDDERSCHAP IN ONS DEEL VAN GELDERLAND

*lezing door drs. C.O.A. baron Schimmelpenninck van der Oye te Rotterdam,
voorzitter van de Hoge Raad van Adel.
op donderdag 12 juni a.s., aanvang 20.00 uur (zaal open 19.30 uur),*

Gelderland is een provincie die al sinds de Middeleeuwen wordt geassocieerd met adel. Vandaag de dag is de Gelderse adel nog steeds zichtbaar in de vele adellijke landgoederen en buitens die de provincie rijk is.

In de negende eeuw, als de Vikingen via de rivieren de kerken plunderen, komt één van de eerste edelen in beeld die zich in het gebied vestigden dat later Gelderland zou gaan heten: Everhard van Saxo. Zijn twee kleinzoons waren de voorouders van de latere graven van Zutphen en van Gelre. In de

Middeleeuwen waren zowel de edelen als de ridderschap van invloed op het stads- en landsbestuur, waarin de adel tot in de twintigste eeuw een rol bleef spelen. Vanaf de zeventiende eeuw tot aan 1814 werden de katholieke edelen in de protestantse Republiek buitengesloten uit de politiek. De katholieke edelman Jacob Mom werd in 1621 zelfs geëxecuteerd op een Haags schavot wegens verraad. Sinds 1813 is in de wet vastgelegd wie tot de adel behoort. De Hoge Raad van Adel, een hoog college van de staat dat door de vorst werd ingesteld, houdt hierop toezicht.

In de lezing wordt ingegaan op de adel in onze regio.

ADEL EN RIDDERSCHAP IN ONS DEEL VAN GELDERLAND

*lezing door drs. C.O.A. baron Schimmelpenninck van der Oye te Rotterdam,
voorzitter van de Hoge Raad van Adel.*

*op donderdag 12 juni a.s., aanvang 20.00 uur (zaal open 19.30 uur),
in het Meulenhuis, Bergstraat 48 te Doesburg.
Toegang leden gratis, niet-leden Euro 5,- p.p.*

Het Meulenhuis is inmiddels voorzien van nieuwe geluidsapparatuur!

De Van Rouwenoorts woonden op de Ulenpas te Hoog-Keppel (foto Fred van Daalen)

Kasteel Keppel, het imposante bezit van de familie Van Pallandt (foto Fred van Daalen)

KASTEEL KEPPEL TE LAAG-KEPPEL

Excursie op zaterdag 21 juni a.s.,

vertrek (eigen vervoer) om 13.30 uur vanaf parkeerplaats De Bleek te Doesburg.

Deelname (inclusief koffie of thee) leden Euro 12,-, niet-leden Euro 15,- p.p.

Opgave vóór 20 juni: 0313-474265 (museum) of via museum@deroodetooren.nl.

Het aantal deelnemers is beperkt, deelname in volgorde van aanmelding.

Rondom de middeleeuwse donjon (ca. 1300), ontstond een kasteel dat tot de 16e eeuw niet veel veranderd zal zijn geweest. Na krijgsgeweld was het kasteel tussen 1582 en 1609 tot een ruïne vervallen en werd vanaf 1609 aan de herbouw begonnen. In 1612 kreeg de stadsbouwmeester Willem van Bommel uit Emmerik opdracht tot volledige herbouw van het kasteel. Hij gebruikte hierbij afbraakstenen op de nog staande muren. Na 1614 werd de indrukwekkende renaissance topgevel tegen de zijgevels van de poort geplaatst. Deze werkzaamheden waren omstreeks 1620 voltooid. Tussen 1740 en 1750 werd het complex aan de achterzijde uitgebreid door bouwmeester Gerrit Ravenschot. Hij leverde zijn werk op in 1750. In 1780 werd het poortgebouw ingrijpend veranderd. Tenslotte werd in 1850 de achter-

zijde en de IJssel- en de zaalvleugel met elkaar verbonden waarmee de bouw uiteindelijk voltooid was.

Kasteel Keppel ondervond tijdens de middeleeuwen veel krijgshandelingen. Vooral tijdens de Tachtigjarige Oorlog. In 1581 werd het kasteel belegerd en ingenomen door de Staatsen. Frederik van Pallandt, heer van Keppel, ondernam een maand later weer een tegenaanval en nam het kasteel opnieuw in. In september 1582 vielen de Staatsen voor de tweede keer aan. Dat moest behoedzaam gebeuren vanwege de grote hoeveelheden buskruit, en bestormden zij het kasteel op ouderwetse stijl waarbij het kasteel grondig verwoest werd. In 1665, na de herbouw, nam de Münsterse bisschop Bernhard von Galen (beter bekend als Bommen Berend) het kasteel in, ontruimde het in 1666 en liet toen de verdedigingswerken rond het kasteel ontmantelen.

In 1672 richtte Lodewijk XIV het kasteel nog in als hoofdkwartier, maar er werd in datzelfde jaar veel schade aangebracht aan het kasteel door plunderende Franse en Münsterse troepen. Na de Hollandse Oorlog braken rustige tijden aan voor het kasteel.

Vanaf 1962 is het kasteel bezit van de Pallandt van Keppel Stichting, die het mogelijk heeft gemaakt om kasteel, huisraad en park bij elkaar te houden zodat het nog door de familie kan worden bewoond. Het kasteel is nooit verkocht, de huidige bewoners stammen af van de 14de-eeuwse bouwheer. De bewoners, baron en barones van Lynden-Rutgers van Rozenburg, zullen ons deze middag graag ontvangen.

KASTEEL KEPPEL TE LAAG-KEPPEL

Excursie op zaterdag 21 juni a.s.,

vertrek (eigen vervoer) om 13.30 uur vanaf parkeerplaats De Bleek te Doesburg.

Deelname (inclusief koffie of thee) leden Euro 12,-, niet-leden Euro 15,- p.p.

Opgave vóór 20 juni: 0313-474265 (museum) of via museum@deroodetooren.nl.

Het aantal deelnemers is beperkt, deelname in volgorde van aanmelding.

De lezing over ‘Adel en ridderschap in ons deel van Gelderland’ en de excursie naar kasteel Keppel worden georganiseerd in het kader van de expositie ‘Kastelen en adellijke huizen langs IJssel en Oude IJssel’ in ons Streekmuseum De Roode Tooren te Doesburg.

Deze tentoonstelling (vanaf 28 juni a.s.) behandelt huizen te Lathum, Bahr, Gysbeeck, Bingerden, Wielbergen, Kell, Hommeke, Luttik Enghuizen, Barlham, Keppel, Enghuizen, Ulenpas, Telling, Oldenhaven, Doesburg en kwam mede tot stand met steun van het project IJsselID.

Henk Heijting ontvangt de koninklijke onderscheiding uit handen van burgemeester Kees Luesink (foto Hanny ten Dolle)

HENK HEIJTING KONINKLIJK ONDERSCHIEDEN

Op vrijdag 25 april j.l. werd ons bestuurslid 'onder valse voorwenselen' naar het stadhuis van Doesburg gelokt. Volkomen verrast kwam hij niets vermoedend de burgerzaal binnen gestapt en zag naast familieleden en bekenden een burgemeester in vol ornaat! Burgemeester Kees Luseink nam het woord.

Geachte heer Heijting,

Ook u bent hier vandaag naar het stadhuis gelokt om iets heel anders te gaan doen dan wat er nu gaat gebeuren.

U bent nu in deze burgerzaal van het stadhuis uitgenodigd, omdat u ook iemand bent die zich met grote inzet en met veel plezier voor de Doesburgse gemeenschap heeft ingezet.

U heeft u op verschillende wijzen en gedurende een lange periode verdienstelijk gemaakt in de lokale samenleving. Ik heb begrepen dat u het heel normaal vindt dat u zich zo inspant voor alles en iedereen. U bent er gewoon altijd waar nodig. En dit 6 dagen in de week, want zondag is rustdag. Hier hecht u veel waarde aan.

Meneer Heijting, u heeft een rijk vrijwilligersverleden. U bent in 1967 begonnen als bestuurslid van kegelvereniging Alles Om. Als lid (al meer dan 40 jaar) van de kegelvereniging bent u jarenlang secretaris geweest en wedstrijdcommissielid. Uw liefde voor de kegelsport werd uitgebreid toen u naast het beoefenen van de kegelsport bent gevraagd om baanvlakker te worden. Hiervoor heeft u een uitgebreide cursus moeten volgen. Daar aan gekoppeld werd u ook keurmeester bij de Oost Gelderse Kegelbond. De kegelbanen worden op een speciale manier gevlakt waardoor het een echte kunst is om de bal op de baan te houden. U bent nog steeds bestuurslid van deze vereniging. U bent lid van deze vereniging voor het leven.

Daarnaast bent u, meneer Heijting, lid en vrijwilliger van Stichting Kegelsport Doesburg sinds 2007. U bent nauw betrokken geweest bij de bouw en de inrichting van het kegelhuis. U heeft altijd belangeloos meegewerkt en vlakt de kegelbanen, zodat deze voldoen aan de eisen van de Oost Gelderse Kegelbond en de Koninklijke Nederlandse Kegelbond.

Naast de twee bestuursfuncties in de kegelsport bent u sinds 2006 ook bestuurslid en actieve vrijwilliger bij Stad en Ambt Doesborgh. Deze organisatie houdt zich o.a. bezig met de exploitatie van Streekmuseum De Roode Tooren en het organiseren van tentoonstellingen. Elke week zet u zich in voor het museum De Roode Tooren. Niet alleen op bestuurlijk niveau, maar ook als vrijwilliger. U heeft de nodige uren zitten in verschillende expositie ruimtes. Uw vroegere ambt “scheepsbeschieter” komt goed van pas. U heeft al verschillende ruimtes en kasten verspijkerd zodat er meer functionaliteit kwam. Het uithangbord wat buiten aan de gevel hangt is door u gemaakt. U heeft uw stempel behoorlijk kunnen drukken op dit prachtige pand.

Naast alle bestuursfuncties bent u ruim 30 jaar lid geweest van de vrijwillige brandweer van 1970 tot 2001. U heeft zich ingezet voor het korps en de gemeenschap. Uw betrokkenheid bij de brandweer uitte zich in uw trouwheid en loyaliteit. U was er altijd op elke oefenavond en volgde alle benodigde cursussen. U heeft zich opgewerkt tot bevelvoerder. Ook bent u jarenlang lid geweest van het college van brandmeesters.

Meneer Heijting,

Het is mij een groot genoegen u te kunnen mededelen dat Zijne Majesteit u, vanwege uw inzet op al deze terreinen, heeft benoemd tot lid in de Orde van Oranje Nassau en ik wil u graag de onderscheiding opspelden.

VAN HARTE GEFELICITEERD

Uiteraard sluiten wij ons graag bij deze waardering aan en feliciteren Henk, en uiteraard ook zijn vrouw Afke, met deze onderscheiding!

SCHENKING SCHILDERIJEN VAN ARIE ELISSEN

Onlangs werd de collectie van ons Streekmuseum De Roode Tooren uitgebreid met een aantal fraaie stadsgezichten van wijlen Arie Elissen. Op de foto boven draagt zoon Wil Elissen, mede namens zijn zus, de werken over aan voorzitter Rinus Rabeling. Onderstaand een oude opname van Arie Elissen bij zijn werk in de winkel aan de Ooipoortstraat. De schilderijen zijn op dit moment tijdens openingsuren in het museum te zien. Uiteraard onze grote dank!

VRIENDEN VAN DE ROODE TOOREN

De min. bijdrage per jaar hiervoor is Euro 50,-. Onderstaand onze "vrienden":

- Warenhuis Staarink	Markt 7	Doesburg
- ARCX Monumentenzorg	Bergstraat 41	Doesburg
- Monumentenvereniging 15 april 1945	Postbus 95	Doesburg
- Doesburgsche Mosterdfabriek	Boekholtstraat 22	Doesburg
- Stadsbierhuys De Waag	Koepoortstraat 2	Doesburg
- Alfun Evenementenservice bv	Eekstraat 2a	Doesburg
- Coffee Fresh Westhoff bv	Rijksweg 20a	Drempt
- Multimate Bouwmarkt	Verhuellweg 1b	Doesburg
- Autorijschool Wim Steintjes	Dreef 34	Drempt
- Glasatelier Jevaba	Meipoortstraat 23	Doesburg
- Stein Boeken	Gasthuisstraat 16	Doesburg
- Döneria Pizzeria	Kerkstraat 57	Doesburg
- Brasserie Het Zesde Zintuig	Roggestraat 1	Doesburg
- BMV Advies	Innovatieweg 13c	Doetinchem
- Restaurant De Liefde	Ph. Gastelaarsstraat 5a	Doesburg
- Restaurant De Bonte Hond	Roggestraat 8	Doesburg
- Garage Schel bv	De Koppeling 1	Angerlo
- JRS Bedrijfssupport	Rietmaat 36	Doesburg
- Only for Men	Barend Ubbinkweg 9	Doesburg
- LekkerszenZo	Kerkstraat 6	Doesburg
- Chinees Restaurant Xiang Man	Meipoortstraat 54	Doesburg
- Café Du Midi	Meipoortstraat 1	Doesburg
- Heel Metaal bv	Broekhuiszerweg 7	Doesburg
- Timmer- en aannemersbedrijf De Vries bv	Zelhemseweg 14	Hummelo
- Revelman Woonkunst	Grutstraat 41-47	Doetinchem
- Hillenaar Optiek	Kerkstraat 21	Doesburg
- Rootz Hair and Care	Kerkstraat 12	Doesburg
- Viking Adventure Sports	Meipoortstraat 55	Doesburg

Rabobank
Graafschap - Midden

Guido J. Hengeveld

DOETINCHEM - DIDAM

schilderijenrestaurator - Doesburg

WOONSERVICE IJSSELLAND